

Nr 566.

Av herr **Gustafsson** i Borås **m. fl.** i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 151, angående riktlinjerna för den framtida nykterhetspolitiken m. m.*

I proposition 151 s. 247 har ifrågasatts att man som en övergång till det friare försäljningssystem, vilket är avsett att träda i kraft den 1 oktober 1955, skulle från den 1 juli 1954 upphäva den kristidsförfattning, som för närvarande begränsar den högsta tilldelningen till tre liter i månaden. I propositionen antydes (s. 248) att ett sådant upphävande borde åtföljas av en schablonmässig höjning av tilldelningarna. De som nu har en liter i månaden borde få 1^{1/2}, de som har två tre och de som har tre fyra liter i månaden.

Det framgår av motiveringen, att förslaget bäres upp av en strävan att minska uppmärksamheten kring övergången den 1 oktober 1955, vilket anses vara en fördel ur nykterhetssynpunkt. Till denna principiella utgångspunkt ansluter vi oss helt. Vi har emellertid icke kunnat finna, att den i propositionen framkastade anordningen utgör en ändamålsenlig etapp på vägen till försäljning utan ransonering. Det är att befara, att de nya tilldelningarna i varje tilldelningsklass med hänsyn till sin närhet till de gamla kommer att uppfattas som en förändring av vad statsmakterna betraktar som norm och att vi får anhopningar av årsuttag på 18, 36 och 48 liter liksom vi hittills haft av sådana på 12, 24 och 36 liter (jmf. nykterhetskommittén del I s. 270) med en stegring av genomsnittsförbrukningen som oundviklig följd.

Eftersom en sådan övergång från lägre till högre ranson som incitament till ändrade inköpsvanor hos kunderna icke erbjuder någon likhet med övergången från ransonerade till ransoneringsfria inköp, kan den inte heller tänkas ge någon information om vad som kommer att hända i oktober 1955. I den mån man finner en sådan information önskvärd och i övrigt finner en övergång böra ske etappvis, synes man lämpligen kunna anordna den i anslutning till den tankegång, som kommit till uttryck i herr Onsjös reservation till nykterhetskommitténs betänkande (del VI s. 377). Denne föreslog en övergångsperiod med bevarad systemorganisation och motboks-kontroll men utan kvantitetsbegränsning. I anslutning till nu givna betingelser skulle den kunna tänkas få den formen, att ransoneringen upphäves

från en lämplig tidpunkt före den 1 oktober 1955. Den då ännu förefintliga registreringen ger möjlighet att fram till 1 oktober avläsa effekten, som i motsats till effekten av den av regeringen skisserade anordningen kan väntas erbjuda väsentliga likheter med effekten av den nya förordningen. Skulle man inte på en gång vilja ta ett så stort steg, kan avvecklingen av ransoneringen ske i flera etapper. Formell möjlighet för en sådan övergångsanordning synes böra beredas därigenom, att 4 kap. 4 § i nuvarande rusdrycksförsäljningsförordning från lämplig tidpunkt erhåller en avfattning så ändrad, att maximering från att vara obligatorisk blir fakultativ.

Med stöd av vad som sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen, med avstyrkande av förslaget om återinförande av den s. k. fjärde litern, ville för sin del besluta att 4 kap. 4 § 1937 års rusdrycksförsäljningsförordning från en lämpligt avvägd tidpunkt skall äga följande ändrade lydelse:

Ändå att ifråga om viss köpare omständighet, som i 3 § sägs, icke föreligger, må hemortsbolag kunna fastställa viss högsta myckenhet, som må av honom inköpas.

Stockholm den 11 mars 1954.

Axel Gustafsson
i Borås.

Olof Hammar.

Gustav Boija.

Edvin Gustafsson
i Bogla.

Carl Hoppe.

Harry Carlsson.

Helga Sjöstrand.

Einar Rimmerfors.
